

HABO KOMMUN

Barn- och utbildningsförvaltningen

Kvalitetsredovisning

2010-2011

Kärrs förskola

Innehåll

Beskrivning av det systematiska kvalitetsarbetet

Prioriterade mål för upprättad kvalitetsredovisning

Sammanfattning av analys kring upprättad kvalitetsredovisning

Förutsättningar

Lokaler och miljö

Kompetensutveckling

Resultat och måluppfyllelse kring prioriterade mål

1. Pedagogisk medvetenhet, arbetsglädje och personaltrygghet
2. Språk - i projekt med favoritbok
3. Natur – förståelse för naturvetenskapliga fenomen

Likabehandlingsarbetet

Resultat av enkätundersökningar

Arbetet med barn i behov av särskilt stöd

Beskrivning av det systematiska kvalitetsarbetet

Under året har personalen planerat, följt upp och utvärderat verksamheten. Det har skett i olika konstellationer och på olika sätt.

De små arbetslagen på varje avdelning har träffats i stort sett varje vecka och hela förskolan vid några tillfällen per termin på s.k. husmöten. Det har också varit några tillfällen under året då alla tre förskolorna som ingår i rektorsenheten har träffats och diskuterat olika pedagogiska områden som berör förskolans verksamhet. Implementeringen av nya läroplanen har också pågått under året i form av lärande samtal och informationsträffar.

De prioriterade områdena har diskuterats och utvärderats speciellt vid förskolans planeringsdag och utvärderingsdag.

Det har också påbörjats ett arbete med det systematiska kvalitetsarbetet, där personalen bl.a. gemensamt har gjort en plan för verksamhetens olika aktiviteter under ett år, samt hur man kan koppla den dagliga verksamheten till läroplanens mål, s.a. grundverksamhet.

Prioriterade mål för upprättad kvalitetsredovisning.

- Under läsåret 2010-2011 ska all personal vara delaktiga i, samt uppleva att man arbetar mer aktivt med pedagogisk medvetenhet, arbetsglädje och personaltrygghet.
- Språk: Samtliga barn ska under höstterminen 2010 visat och berättat om en favoritbok Som de tar med hemifrån.
- Natur: Höstterminen: Under oktober och november går barnen födda 2005 en gång per vecka till skogen, barnen födda 2006-7 går två gånger per månad, för att se, känna och uppleva djur och natur. Utifrån barnens intresse fördjupar sig pedagoger och barn vidare i ett specifikt ämne, t.e.x svamp, maskar.
Vårterminen: Under mars-juni samlas barn och pedagoger minst 1 gång per vecka runt fjärlilens utveckling och får förståelse för fjärlilens roll i kretsloppet.

Sammanfattning och analys kring upprättad kvalitetsredovisning.

- Måluppfyllelse för de tre prioriterade områdena ligger från hög upp till mycket hög.
- Utifrån en enkätundersökning hos personalen syns ett resultat som visar på att måluppfyllelsen är hög då över hälften ser positiva förändringar efter att vi har börjat arbeta med målet kring arbetsglädje, personaltrygghet och pedagogisk medvetenhet.. Arbetet med målet har gjort att samhörigheten och förståelsen för varandras arbetssituation har ökat. Personalen upplever att det finns en större ”Vi-känsla” i huset.
- Målet kring barns språkutveckling och att varje barn skulle ta med sin favoritbok hemifrån sattes på en bra nivå. Responsen varit mycket god från barn och föräldrar. Det har varit en positiv och bra samverkansform mellan förskolan och hemmet. Dokumentationerna kring lästa böcker har varit bra för återkopplingen.
- Flera av de större barnen har velat fortsätta visa böcker och därför valde en avdelning att låta barnen presentera boktips även under vårterminen 2011. Bland de yngre barnen har presentationerna ibland varit lite stökiga då gruppindelningarna inte varit optimala.

- När det gäller målet kring att barnen ska utveckla förståelse för natur och miljö kunde personalen uppleva ett stort engagemang från barnens håll. Det visade sig i barnens positiva delaktighet och i viljan att lära. I temaarbetet ingick att skapa olika saker och barnen visade gärna upp sina alster och föräldrarna har visat intresse och nyfikenhet. Temaarbetet har verkligen öppnat ögonen på barnen som gång på gång visar sin kunskap och nyfikenhet kring natur. De berättar gärna om besök på fjärilmuseum och naturupplevelser kring ämnet. Samtidigt som lärande har skett omkring natur och miljö har det främjat barnens motoriska utveckling.
- Det var lättare att fånga barnens intresse och engagemang för naturupplevelser under tidig höst och sen vår då växt- och djurlivet är igång.
- Personalen har upplevt ett stort värde i att ha ett gemensamt tema i huset, det har skapat fler tillfällen för både barn och föräldrar att mötas och uppleva saker tillsammans.
Det är mycket troligt att man också vill göra så i fortsättningen.
Det vi kan bli bättre på, är att hitta tid för gemensam långsiktig planering för pedagogerna som jobbar med de åldersindelade tvärgrupperna mellan avdelningarna. Det behöver också hittas tid för reflektion efter genomförda aktiviteter.
- Eftersom nya arbetsplanen skrivs i augusti får vi oftast utgå från det vi tror att barnen kommer att kunna ha intresse för och så får man efter hand ta in barnens tankar och idéer i det fortsatta arbetet vilket inte alltid är optimalt utifrån att barnens inflytande ses som en viktig del i vårt styrdokument.
- Resultatet från föräldraenkäten genomförd i april 2011, ligger riktigt bra till. Det finns ändå i underlaget områden som förskolan kan bli bättre på och utveckla ännu mer..
Det är bl.a. information om varje barns utveckling till föräldrar, innehållet på föräldramöten, synliggörande av läroplanen i verksamheten samt inre och yttre lek miljö.
Områden som har mycket goda värden är: barnens trivsel, tillgång till kamrater, upplevelse av trygghet, personalens bemötande mot barnen och förtroende för personalen. Då det bara ca 60% av föräldrarna som svarat, är det svårt att få en riktigt bra tillförlitlig helhetsbild på hur alla föräldrarna vi har i förskolan verkligen upplever verksamheten.
- Det har upplevts och upplevs som mycket positivt av personal och ledning att det finns en specialpedagog som arbetar direkt med förskolorna inom rektorsenheten.
Det innebär att barnet som behöver stöd på något sätt får det omgående och personalen har möjlighet att få handledning utifrån upprättad handlingsplan.
- Personalens analys av sin arbetssituation:
Sedan Habo kommun valde att inför volymtimmar har arbetssituationen på vår förskola förändrats. Vi upplever en oro i att inte veta hur mycket personalresurser som kommer att sättas in inför varje kvartal. Vi önskar att beslutsfattarna möter den pedagogiska personalen i en diskussion kring volymtimmar för att få förståelse för hur införandet har påverkat vår arbetssituation.
Vidare upplever vi att öppetiderna på förskolan utökas trots att det finns en förskola avsedd för de familjer som har behov av barnomsorg på obekvämt arbetstid.

För att öka arbetsglädjen känner personalen att de behöver veta förutsättningarna för höstterminen i god tid före semestern. Det man efterfrågar främst är hur arbetslagen kommer att se ut samt vilken avdelning man ska arbeta på. Ovissheten skapar oro och stjälar tid och energi från arbetet med barnen.

Övrigt - reflektion

Personalen är mycket engagerade och målmedvetna. Förskolan präglas av ett mycket en god stämning och en stor vilja till att lösa olika situationer.

Personalsituationen har varit pressande i perioder då vi har haft svårt att få utbildad personal till vikariat. Det sliter naturligtvis på ordinarie personal.

Husansvariga tar ett mycket stort ansvar för praktiska uppgifter men också för det pedagogiska utvecklingsarbetet.

Habo

21 september

Monica Thörnberg

Förskolechef

Förutsättningar

Ledningen av verksamheten

Rektorsområdets ledning har under större delen bestått av en rektor tillika områdeschef.

Under mars månad 2011 anställdes en förskolechef/rektor. De två personerna har under vårterminen arbetat sida vid sida med förskolorna inom rektorsenheten samt med att praktiskt och pedagogiskt planera öppnandet av nya Alléskolan.

Från början av augusti fördelas ansvaret så en chef finns för förskolorna – förskolechef och en mot grundskola, förskoleklass och fritidshem – rektor/områdeschef.

Kärns förskola har två husansvariga som också ingår i en gemensam ledningsgrupp för rektorsenheten som träffas var tredje vecka.

Husansvariga ansvarar för att planera och boka korttidsvikarier, inköp till verksamheten, hantering av fakturor samt löser många praktiska saker i den dagliga verksamheten.

Barn- och personaltätthet

	2010
Antal barn på förskolan	64

	2010
Andel inskrivna barn per årsarbetare	5,5

Personalens utbildning

	2010
Andel årsarbetare med ped. högskoleutbildning	77%

Kommentarer:

Personalförstärkning utöver lagd budget inräknad.

Lokaler och miljö

Trots att förskolan byggdes för rätt längesedan, på 70-talet, eller kanske på grund av det, finns det bra med utrymmen och bra anpassade lokaler för verksamheten.

Det finns många rum som gör det möjligt att erbjuda olika aktiviteter och inreda på olika sätt med varierande material.

Utemiljön erbjuder barnen möjlighet att cykla, klättra, lek i sandlåda, lekhus m.m.

Kärns förskola ligger nära genomfartsväg och personalen kan ibland uppleva det störande med trafikljud/avgaser vid utevistelse vid hämtnings- och lämningstid.

Parkeringsmöjligheter finns inte fullt ut vid de tillfällena och föräldrar parkerar på gatan intill förskolan.

Kompetensutveckling under året

Samtalsledarutbildning i ”lärande samtal” för husansvariga

Neuropsykiatriska funktionsnedsättningar

HLR-utbildning

Kunskapsepidemin

Implementeringsarbete med den nya läroplanen

Resultat och måluppfyllelse kring prioriterade mål

Prioriterat mål: Under läsåret 2010-2011 ska all personal vara delaktiga i samt uppleva att man arbetar mer aktivt med pedagogisk medvetenhet, arbetsglädje och personaltrygghet.

Anknutet rubrikområde i styrdokumentet: Förskolan skall sträva efter att varje barn utvecklar öppenhet, respekt, solidaritet och ansvar, förmåga att ta hänsyn till och leva sig in i andra människors situation samt vilja att hjälpa andra.

1. Arbeta för måluppfyllelsen

Pedagogisk medvetenhet: Inför ett husmöte höstterminen 2010 fick den pedagogiska personalen ansvara för att skriftligt förbereda vad pedagogisk medvetenhet innebär för var och en. Detta dokument lämnades in anonymt i ett kuvert på kontoret. För att åskådliggöra resultatet sammanställde trivselgruppen alla kommentarer på en ”mindmap”, som idag hänger i korridoren på förskolan.

Vidare har lärande samtal inför implementeringen av den nya läroplanen varit ett forum att mötas kring pedagogiska diskussioner och reflektioner. I dessa grupper blandades pedagogisk personal från Junibacken och Sunnanäng för att belysa ämnena utifrån olika åldersperspektiv. Utifrån fjärilstemat har en pedagogisk medvetenhet vuxit fram i hela huset. Vi delger varandra, samarbetar och träffas oftare mellan avdelningarna.

Trygghet: Vi har infört ett morgonmöte kl 7,30 där en personal från varje avdelning möts och delger varandra hur dagen ser ut resursmässigt vad det gäller antalet barn och personal. I första hand försöker vi i personalen byta avdelning men i många fall är det barn som får gå över till en annan avdelning för att resursfördelningen ska vara så optimal som möjligt. Vid behov av vikarie delegerar vi vikarieanskaffningen till den avdelning som har mest utrymme att kontakta vikariesamordnaren.

Vi har utökat husansvaret till två personer vilket har skapat trygghet för både husansvariga men också för oss övrig personal då det finns ytterligare en person att söka upp vid eventuella frågor.

Personalen har effektiviserat sina arbetstidsscheman efter barnens närvaro på förskolan och har även effektiviserat öppettiderna på husets avdelningar

Vi upplever att chefen Mats är tillåtande till att vi i huset vikarierar för varandra när någon är frånvarande. Detta ger en stor trygghetskänsla för både personal och barn när det är en känd person som arbetar istället för en okänd vikarie.

Under 2010-2011 har vår chef Mats haft sitt kontor på Kärrs förskola vilket vi upplever som positivt då vi har kunnat skapa en relation.

Arbetsglädje: För att skapa mer arbetsglädje i huset har pedagogerna på Junibacken som vana att starta varje husmöte tillsammans för att diskutera och reflektera över läget på avdelningarna.

Utöver husmötena har Sunnanäng träffats efter Luciafirandet.

Den 4 april 2011 anordnade trivselgruppen en gemensam trivselkväll på Mullsjö friluftshotell där vi åt god mat och spelade melodikryzz.

Denna kväll var all personal på förskolan inklusive lokalvård, ekonomibiträde, vaktmästare, specialpedagoger och chefer inbjudna.

Efter vårfesten den 19 maj 2011 träffades all pedagogisk personal på förskolan för att umgås över en bit mat.

2. Eget utvärderingsmaterial

En enkät där all pedagogisk personal fick svara på 3 frågor samt möjlighet att lämna egna kommentarer längst ner på enkäten. Vi har fört diskussioner kring arbetsmålet under husmöten.

3. Resultat

Pedagogisk medvetenhet: Utifrån enkäten kan vi utläsa att 12 personal av 15 upplever att den pedagogiska medvetenheten har ökat medan 3 av 15 upplever att den inte har ökat under 2010-2011.

Trygghet: Utifrån enkäten kan vi utläsa att 9 personal av 15 upplever att tryggheten har ökat på förskolan medan 6 av 15 personal inte upplever att tryggheten har ökat under 2010-2011.

Arbetsglädje: Utifrån enkäten kan vi utläsa att 11 personal av 15 finner mer arbetsglädje samt att 4 av 15 upplever att arbetsglädjen inte har ökat under 2010-2011 jämfört med föregående år.

4. Måluppfyllelse

	Mycket låg
	Låg
	Medel
X	Hög
	Mycket hög

5. Analys

Utifrån enkäten upplever vi att måluppfyllelsen är hög då över hälften ser positiva förändringar efter att vi har börjat arbeta med målet under läsåret 2010-2011. Arbetet med målet har gjort att samhörigheten och förståelsen för varandras arbetssituation har ökat. Vi har fått en större "Vi-känsla" i huset.

6. Åtgärder för utveckling

Trots att vi upplever att måluppfyllelsen är hög ser den pedagogiska personalen att det finns mer att arbeta med. De kommentarer som går att utläsa utifrån enkäten är att personalen upplever att arbetsbelastningen har ökat i och med mer ensamarbete. Att morgonmötet är ett positivt inslag är vi rörande överens om men samtidigt upplever personalen att samarbetet i huset inte får gå till överdrift.

Sen Habo kommun valde att inför volymtimmar har arbetssituationen på vår förskola förändrats. Vi upplever en oro i att inte veta hur mycket personalresurser som kommer att sättas in inför varje kvartal. Vi önskar att beslutsfattarna möter den pedagogiska personalen i en diskussion kring volymtimmar för att få förståelse för hur införandet har påverkat vår arbetssituation. Vidare upplever vi att öppettiderna på förskolan utökas trots att det finns en förskola avsedd för de familjer som har behov av barnomsorg på obekvämt arbetstid.

För att öka arbetsglädjen känner personalen att de behöver veta förutsättningarna för höstterminen i god tid före semestern. Det man efterfrågar främst är hur arbetslagen kommer att se ut samt vilken avdelning man ska arbeta på. Ovissheten skapar oro och stjälar tid och energi från arbetet med barnen.

För att öka känslan av trygghet behöver förskolans personal komma med riktlinjer för hur och när man sjuk- respektive friskänmler sig då vikariesamordningen har begränsade öppettider. För att öka arbetsglädjen, tryggheten samt den pedagogiska medvetenheten upplever vi i gruppen att arbetet med målet ska fortstätta även under läsåret 2011-2012.

Resultat och måluppfyllelse kring prioriterade mål

Prioriterat mål:

Språk:

Samtliga barn ska under höstterminen 2010 visat och berättat om en favoritbok hemifrån.

Anknuten rubrikområde i styrdokumentet:

”Förskolan ska sträva efter att varje barn utvecklar ett rikt och nyanserat talspråk och sin förmåga att kommunicera med andra och att uttrycka tankar.”

Lpfö 98 2.2 Utveckling och lärande

1. Arbete för måluppfyllelsen

Alla barn har haft med sig en favoritbok hemifrån. Några avdelningar har använt sig av ”hemlig bokpåse” som ökat nyfikenheten runt deras val. Till bokpåsen följde en information till föräldern om vårt prioriterade mål där syftet med bokpåsen kopplats till LpFö-98. Barnet har fått sitta vid en samling och efter sin förmåga berätta om sin bok. Vi som pedagoger har stöttat genom frågor och samtal om bilder, författare, illustratör mm. Med de yngre barnen har ytterligare en pedagog suttit med som observatör, skrivit och dokumenterat. Tillsammans med barnet har den vuxne läst boken för gruppen. Det har sedan satts upp en dokumentation med bild på bokomslaget samt barnets namn.

2. Eget utvärderingsmaterial

Pedagogerna har observerat och dokumenterat bokpresentationerna.

3. Resultat

Barnen växer och är stolta när de visar sin bok. Samlingarna har varit uppskattade både av de ”lyssnande” barnen och ”berättaren”. Dokumentationerna har gett upphov till samtal och boktipsen har inspirerat föräldrar och barn till nya läsupplevelser.

4. Måluppfyllelse

	Mycket låg
	Låg
	Medel
	Hög
X	Mycket hög

5. Analys

Målet sattes på en rimlig nivå då responsen varit mycket god från barn och föräldrar. Det har varit en positiv och bra samverkansform mellan förskolan och hemmet. Dokumentationerna har varit bra för återkopplingen. Flera av de större barnen ville fortsätta visa böcker och därför valde en avdelning att låta barnen presentera boktips även vårterminen 2011.

Bland de yngre barnen har presentationerna ibland varit lite stökiga då gruppindelningarna ej varit optimala.

6. Åtgärder för utveckling

För att skapa en lugnare presentation på småbarnsavdelningarna kan en lösning vara att göra ännu fler gruppdeltagare, då skillnaderna i utveckling märks tydligare i de lägre åldrarna.

Resultat och måluppfyllelse kring prioriterade mål

Prioriterat mål:

Natur: höstterminen: under oktober och november går barnen födda 2005 en gång per vecka till skogen, barnen födda 2006-07 går två gånger per månad, för att se, känna och uppleva djur och natur. Utifrån barnens intresse fördjupar sig pedagoger och barn vidare i ett specifikt ämne, t.ex. svamp, maskar.

Vårterminen: under mars-juni samlas barn och pedagoger minst en gång per vecka runt fjärilens utveckling och får förståelse för fjärilens roll i kretsloppet.

Anknutet rubrikområde i styrdokumentet:

Förskolan skall sträva efter att varje barn utvecklar förståelse för sin egen delaktighet i naturens kretslopp och för enkla naturvetenskapliga fenomen, liksom sitt kunnande om växter och djur.

1. Arbete för måluppfyllelsen

Personal från de olika avdelningarna har planerat och sökt information för kommande aktiviteter för de olika åldersgrupperna. På hösten gick vi med olika grupper till skogen. Vi observerade barnens lek för att se om det ledde vidare till något specifikt intresse.

Barnen födda -05 blev intresserade av svampar, småkryp, maskar och djurspår. Pedagogerna valde att arbeta vidare med maskar.

En pedagog från varje avdelning ansvarade för vidare planering av temat. Vi gjorde bland annat ett stationssystem utomhus med 8-10 stationer, där barnen fick reflektera, fundera själva och lära sig om maskar, och svara på frågor.

Vi hade samlingar, läste böcker och fördjupade oss i ämnet.

Denna fördjupning resulterade i att vi gjorde en maskkompost.

Vi hade lekar i skogen och tittade på olika träd. Vi använde handdockor som hjälpmedel för att lära oss mer om ämnet.

Vi hade upplevelsepromenad i närområdet och upptäckte naturen tillsammans.

Barnen födda 06-07 gick till skogen varje vecka under hösten. Barnens intresse blev att "laga mat" i skogen med naturmaterial. Vi fick tillgång till avlagda köksredskap från förskolan, och tog även med oss hinkar och spadar, för att berika leken.

Barnen födda 07-08 gick till skogen varannan vecka under oktober och november. Barnen lekte med pinnar, kramade om träd och såg om man nådde runt stammen.

Det tittades på svampar, olika färger i naturen och trädets kretslopp följdes.

Eftersom vi hittade skräp i naturen föll det sig naturligt att även prata om detta med barnen och att slänga detta på rätt ställe.

Vi tittade på maskar, blåbärsris och ekollon. Det lektes också i en koja som andra barn hade byggt. Rörelsebehovet fick vi tillfredsställt genom att klättra på stenar, stubbar och stammar. Från och med februari 2011 arbetade vi med ett fjärilstema.

En personal som hade erfarenhet av detta från en annan förskola inspirerade och informerade de andra pedagogerna.

Vi skickade efter larver från England och dessa kom vecka 16.

För att väcka barnen intresse för detta tema började vi med skuggteater, drama och skapande aktiviteter, rytmik och rörelse samt sång och musik.

Vi lånade fjärilsböcker och sökte kunskap på nätet.

De äldsta barnen fick välja en fjäril och lära sig mer fakta om den och sedan delge sina kompisar.

Samarbetet mellan förskolan och hemmet ökade då barnen visat sina föräldrar utvecklingen av larv till fjäril.

I maj hade vi ett vernissage, då vi visade vad vi skapat inom fjärilstemat. Vi har också planerat olika växter som fjärilar tycker om.

2. Eget utvärderingsmaterial

Dokumentation genom text och bild. Samtal pedagoger emellan. Tipspromenad och intervjufrågor om naturen med de äldre barnen. Utvärderingar på husmöten och planeringar.

3. Resultat

Barnen har lärt sig mycket fakta om naturen och fjärilens utveckling, detta märktes tydligt när vi repeterade naturfrågorna. Barnen har tydligt visat sin glädje och lustfylldhet över att gå till skogen, tack vare god enskild planering av pedagogerna och samarbete mellan avdelningarna. Småbarnen hann gå tre gånger till skogen. Snön kom tidigt i höstas, vilket medförde svårigheter att ta sig fram.

Barnen är mycket stolta och glada och har gärna velat visa upp fjärilens utveckling och sina skapade alster. Vi har provat olika skapande tekniker och arbetssätt. Både barn och pedagoger har lärt sig mycket fakta och delgett varandra kunskap.

Det har även blivit mycket fritt skapande och spontana lekar inom ämnet.

Tack vare medias uppmärksamhet har fjärilstemat visats upp för allmänheten i form av utställning på både biblioteket och på vårdcentralen.

Samarbetet har stärkts i huset med temainriktat arbetssätt. Temaarbetet har också gett upphov till ett större föräldraengagemang.

4. Måluppfyllelse

	Mycket låg
	Låg
	Medel
	Hög
X	Mycket hög

5. Analys

När vi utgår från ett tema som intresserar barnen så har vi sett barnens positiva delaktighet och viljan att lära. När barnen lär med hela kroppen och alla sina sinnen så har kunskapen befästs och stannat kvar. Barnen har gärna velat visa sina alster och föräldrarna har visat intresse och nyfikenhet. Temaarbetet har verkligen öppnat ögonen på barnen som gång på gång visar sin kunskap och nyfikenhet i ämnet. De berättar om besök på fjärilmuseum och naturupplevelser kring ämnet.

Det är lättare att fånga barnens intresse och engagemang för naturupplevelser tidig höst och sen vår då växt- och djurlivet är igång.

Det vi kan bli bättre på är att hitta tid för gemensam långsiktig planering för pedagogerna som jobbar med de åldersindelade tvärgrupperna mellan avdelningarna. Det behöver också hittas tid för reflektion efter genomförda aktiviteter.

Eftersom nya arbetsplanen skrivs i augusti får vi oftast utgå från det vi tror att barnen kommer att kunna ha intresse för och så får man efter hand ta in barnens tankar och idéer i det fortsatta arbetet.

6. Åtgärder för utveckling

Vi har verkligen fått mersmak för att jobba temainriktat och vill fortsätta med detta. Eftersom det bl.a. skapar ett stort engagemang bland pedagogerna och det stärker samarbetet. Vi ser också möjligheter och vill bli bättre på att ta tillvara allas kompetenser.

Försöka utöka planerings- och reflektionstid en gång i veckan då halva personalstyrkan kan vara med i samtalen.

Likabehandlingsarbetet

Arbetet för måluppfyllelsen utifrån målen kring diskrimineringsgrunderna

På avdelningsplaneringar diskuteras fortlöpande om barnen och klimatet i barngrupperna. När konflikter uppstår i barngruppen reder en pedagog ut händelsen tillsammans med berörda barn. Vid konflikter av allvarigare art meddelas även vårdnadshavare och skolläda. Dessa händelser dokumenteras i en pärm som finns i ett låst förvaringsutrymme.

Resultat

Kön:

Alla rum på förskolan har neutrala namn. Alla barn får möjlighet till talutrymme i olika sammanhang under dagen på förskolan. Det förskolan inte når upp till är att det inte har erbjudits nytt material i form av verktyg m.m. till rolleken.

Funktionshinder:

Förskolan lever upp till målen om att anpassa ute- och inommiljön efter eventuella funktionshinder. Pedagogerna delar in den stora barngruppen i mindre utifrån gruppens behov.

Etnisk tillhörighet:

All personal på förskolan vet vilka länder och modersmål som finns representerade på förskolan. Vid behov av böcker på annat språk lånas det på biblioteket. Websidor på modersmål finns att tillgå på förskolan om behovet finns. Vid inskolning, utvecklingssamtal och andra viktiga möten erbjuder förskolan tolk.

Sexuell läggning:

Förskolan har köpt in litteratur som belyser ämnet. Det har samtalats om familjen och att den kan se ut på olika sätt. Det förskolan inte lever upp till är att personalen inte kontinuerligt diskuterar värdegrundsfrågor kring ämnet.

Annan kränkande behandling:

I det dagliga arbetet möter personalen barn som hamnar i konflikter och ingriper vid behov. Pedagogerna samtalar om det som hänt och löser situationen tillsammans med barnen, samt samtalar om vad och hur en bra kompis är.

Analys

Pedagogerna upplever likabehandlingsplanen som väl genomarbetad, tydlig och konkret. Det har varit relativt lätt att leva upp till målen eftersom de är skrivna utifrån att förbättra den dagliga verksamheten.

Det svåra att leva upp till i planen har varit att arbeta med värdegrundsfrågorna då pedagogerna inte har prioriterat tid till det.

Förskolan saknar även ansvariga personer som ska ansvara för att ta fram diskussionsmaterial m.m. Personalen har diskuterat värdegrundsfrågor till viss del på gemensamma husmöten med de övriga förskolorna

Åtgärder för utveckling

Pedagogerna upplever att det behöver vara en person från varje avdelning som är engagerad i likabehandlingsarbetet för att få alla avdelningars arbete redovisat. Pedagogerna önskar fortbildning med efterföljande diskussioner för att få mer kunskap och inblick i arbetet kring

likabehandlingsplanen. Likabehandlingsgruppen önskar att träffa representanterna från de andra förskolorna inom rektorsområdet en gång per termin för att skapa ett samarbete kring arbetet. Under 2011 ska likabehandlingsplanen uppdateras via ett verktyg som finns på nätet; en elektronisk mall.

Antal dokumenterade fall av diskriminering, trakasserier och kränkningar

Diskriminering	Trakasserier	Annan kränkande behandling	Därav mobbning
0	0	0	0

Övrig utvärdering

Resultat av enkätundersökningar

Under våren genomfördes en föräldraenkät där svaren inhämtades via e-post.

Verksamhetsområden som har mycket goda värden är: barnens trivsel, tillgång till kamrater, upplevelse av trygghet, personalens bemötande mot barnen och förtroende för personalen.

Områden som ligger något lägre i värde är bl.a. information om varje barns utveckling till föräldrar, innehållet på föräldramöten, synliggörande av läroplanen i verksamheten samt inre och yttre lek miljö. Då bara 60% av föräldrarna har svarat ger undersökningen inte en heltäckande bild av hur föräldrarna uppfattar verksamheten.

Arbetet med barn i behov av särskilt stöd och elever med funktionshinder

Specialpedagogiska interventioner

Barn i behov av särskilt stöd och lärandemiljön runt dem.

Ett övergripande mål för specialpedagogisk verksamhet är att **förebygga, upptäcka** och **stödja** barn i behov av särskilt stöd. Inom förskolan skall vi *”särskilt uppmärksamma och hjälpa de barn som på olika sätt behöver stöttning för sin utveckling”* Lpfö 98 Utveckling och lärande 2.2.

Det nystartade Slättens rektorsområde har sedan oktober 2009 haft specialpedagog anställd. Varannan vecka har EHG (Elev Hälso Grupper- möten) hållits där såväl allmänna specialpedagogiska frågor dryftats, som enskilda ärenden. Utöver detta har samverkan skett med övriga specialpedagoger i kommunen, andra yrkesgrupper och även med andra huvudmän (ex Barnavårdscentralen, Socialförvaltningen och Barn och Ungdomshabiliteringen).

I uppdraget har även två enskilda förskolor funnits.

Förebygga/upptäcka:

Specialpedagogen har deltagit vid planeringar och personalträffar. Vidare deltagit aktivt i verksamheter och där observerat barn och lärandemiljöer.

Barnkonferenser där rektorsrådets samtliga barn gått igenom har hållits en gång/termin. Fortbildning har getts till samtlig personal inom förskolorna beträffande stödprocessen i Habo kommun och upprättande av handlingsplaner.

Specialpedagogen har även gett fortbildning kommunövergripande i ämnet *”neuropsykiatriska svårigheter och pedagogiska konsekvenser”*.

Stödja:

Stödbehoven har kontinuerligt gått igenom vid ex EHG, planeringsmöten osv.

Stöd har getts i barngrupperna, en till en med enskilda barn och i form av handledning till arbetslag och eller enskilda pedagoger.

I förekommande fall har även konsultationer getts kring olika dilemman.

Fortbildning har getts till hela arbetslag och föräldrar, ex i ämnet ”tidiga interventioner” och ”våga vara vuxen”.

Handlingsplaner har upprättats tillsammans med personal och föräldrar.

Kommentar: Det har varit svårt att exakt mäta måluppfyllelsen beträffande de specialpedagogiska interventionerna då inga utvärderingsbara mål satts upp.

Den upplevda måluppfyllelsen, såväl bland personal och ledning, har varit generellt mycket hög.

Analys

Rektorsområdet har arbetat utifrån de övergripande målen att *”särskilt uppmärksamma och hjälpa de barn som på olika sätt behöver stöttning för sin utveckling”* Lpfö 98 Utveckling och lärande 2.2.

Inför läsåret 2009-2010 omorganiserades rektorsområdena i kommunen och Slättens rektorsområde med Bagargatans förskola, Kärrs förskola och Slättens förskola bildades.

Under läsåret 2010-2011 har arbetet fortgått med fokus på att **förebygga, upptäcka och stödja** barn som är i behov av särskilt stöd och nätverken kring dem.

Under läsåret 2010-2011 gick ordinarie specialpedagog ner i tjänst (50%) och detta täcktes delvis upp (med 20%).

En viktig specialpedagogisk uppgift är att se till gruppen, men också dess beståndsdelar.

Var och en, både barn och personal är viktiga och behöver synliggöras.

Det handlar om djupt etiska frågor, om okränkbarhet och en självklar rätt att få finnas till som man är. Specialpedagogens roll är att aktivt arbeta för denna syn, dvs att **alla** barn vi möter ska få det stöd han/hon behöver för att må bra och utvecklas optimalt.

Rektorsområdet har under läsåret fortsatt att uppmärksammat de riktigt små barnens situation i förskolan.

Vidare finna strategier för att möta utåtagerande beteende och hur man som pedagog på bästa sätt kan stötta barn som är svaga i sin sociala interaktionsförmåga.

Det har funnits ett stort kunskapsug bland personalen och en vilja att finna vägar till en ännu bättre lärandemiljö för våra barn.

Utbytet mellan avdelningar och även förskolor emellan har utökats och personalen uttrycker nöjdhet och kvalitetsvinster i detta.

Åtgärder för utveckling

- Fortsätta arbeta enligt ovan genom att **förebygga, upptäcka** och **stödja** barn som är i behov av särskilt stöd.
- Sätta upp konkreta, mätbara mål för det specialpedagogiska arbetet.
- Regelbundna träffar för personal som arbetar med de allra yngsta barnen inom rektorsområdet.
- Fortsätta medvetna samtal kring rektorsrådets värdegrunder och utifrån det pedagogisk hållning och barnsyn.
- Arbeta för en ”röd tråd” för våra barn inom rektorsområdet, från det att de börjar på småbarnsavdelning till att de kommer till Alléskolan och verksamheten där.

